

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 5. An impuberes incurrant censuras.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

habent jurisdictionem in illos, qualem Episcopi, *Suar. Pelliz. tr. 2. c. 6. n. 5.*

37. §. 9. Si Regi, Ordini, aut loco religioso concedatur, quod non possit censurari, intelligitur, quod nec ab Episcopo possit: si concedatur aliter, solum intelligitur, quod non possit à Judicibus Episcopo minoribus, *Cap. Ne aliqui, De privileg. in 6. Krim. à n. 1685.*

38. §. 10. Potest etiam tota communitas censurari, v. g. subjici interdicto, quia non requiritur contumacia personarum in singulari, sed sufficit in capite, seu totius moraliter corporis, *Cap. Quae saepe, De elect. in 6.* Attamen non debent, & probabiliter etiam non possunt per inferiorem censurari omnes in communi, sed tantummodo quos culpabiles esse constituerit, uti ex *Cap. Romanus, De sent. excomm. in 6.* colligunt *Leand. & Krim. à n. 1691.* contra multos alios, qui putant censuram esse illicitam, quamvis sciretur omnibus & singulos peccasse, attamen dicunt fore validam.

39. §. 11. Si quis, dum sanæ mentis erat, & querit, potest censurari existens in ebrietate, amentia, quia usus rationis & libera voluntas tantum requiritur ad ponendam causam censuræ, non autem ad incurrendam censuram, *Cap. Strop. d. 1. p. 6. n. 1.* Hinc si perduraret amentia, procedi posset ad pœnam pecuniariam, non tamen mortis vel mutilationis, *Mol. Delib. c. dub. 1. n. 12.* Si tamen amentia perpetuaretur, putat *Laym.* non incursum pœnam censuræ ab homine latæ, quod *Leand. & Krim.* tendunt etiam ad pœnam censuræ à Jure latæ, quia non posset esse medicinalis.

40. Q. 5. An impuberes incurrant censuras. *Re.*

Infantes qui necdum septennium compleverunt, non incurrunt ullas censuras, uti videtur certum ex Jure apud *Delb.* c. 13. dub. 3. & *Dicast.* d. 1. n. 232. quia non supponitur sufficiens in illis esse ratio.

§. 2. Impuberes incurrunt excommunicationem latam in eos, qui ingrediuntur monasteria Monialium, *Trid.* enim sess. 25. c. 5. De Regul., expressè addit, *cujuscunque ætatis sint, Suar. Fasq. Dicast.* n. 227. Etiam probabilius est impuberes incurrere excommunicationem latam in percussores Clerici, uti ex Jure probant *Castrop.* De legibus d. 1. p. 24. §. 2. n. 9. *Delb.* c. 13. dub. 3. *Dicast.* n. 228. & 231., quamvis contradicat *Tambur.* De Communione c. 4. §. 2. Attamen impuberes non incurrunt alias censuras ab homine ferendas, uti tenent multi apud *Dicast.* nu. 229. & cum *Delb.* suprâ, quia pro ferenda censura debent moneri & citari, ætas autem illa non est sufficiens ad intelligendum ordinem judicium, ideòque de Jure citari non possunt, neque admittuntur ad agendum vel defendendum se in judicio, neque in tali materia tenentur per Procuratorem comparere, cum sit res concernens interna & conscientiam ipsorum.

§. 3. Quamvis probabile sit impuberes non incurrere censuras alias à Jure vel homine latas, uti cum multis habent *Tambur.* suprâ, *Castrop.* n. 8. *Delb.* suprâ, *Krim.* n. 1652. Oppositum tamen etiam est valde probabile cum *Suar. Dicast.* n. 232. quia ætas illa est de se capax censuræ, uti fatetur *Krim.*, & nullo Jure probatur esse exempta, uti patet ex textibus, quos adducit *Tambur.* ex quibus tantum colligi potest, quòd non teneantur recurrere ad Papam, uti nec senes vel mulieres,

Yy 2

quæ

41.

42.

quæ tamen censuras incurrunt : imò videntur certum in praxi, & fatetur esse verum Delb. quando in totum populum fertur censura interdicti, etiam obligentur impuberes, cum & illi abstineant à divinis, ergo communis sententia est, quòd incurrant censuram interdicti, ergo alias incurrunt, quamvis non tam facile, cum eorum actio sæpius excusetur à peccato.

43.

Q. 6. An ille incurrat censuram, qui est extra territorium vel diocesin Superioris sui statuentis censuram, g. si Episcopus Leodientis sub excommunicatione prohibeat furtum, an eam incurrat Subditus Leodientis, si furtum committat Colonia. 20. 1. Notandum est, quod insinuavi n. 3. 1. esse discrimen inter statutum & sententiam, quòd statutum liget tantum ratione territorii in quo quis est: sententia autem, vel etiam specialia præcepta afficiant personam subditam ubique existentem, *Suar. Delb. c. 12. dub. 1. Krim. n. 1670.* hinc si prohibitio sit statutum territoriale, non ligat absentem, *Cap. 2. De consuetudinibus in 6. statuto Episcopi, quo in omnes, qui furtum commiserint, sententia excommunicationis promulgatur, & dicitur ejus, qui furtum extra diocesin illius commiserint, minime ligari noscantur, cum extra territorium presentanti non pareatur impune: Unde contrarium videtur dicendum, si Episcopus per sententiam speciale præceptum alicui sub tali censura prohibuisset furtum, incurreret enim illam censuram absens, quamvis contra eum extra diocesin non posset cum strepitu forensi institui ab *Krimer à n. 1675. & alii apud Delb. f. 4. à n. 2. tamen n. 1. & 8. oppositum tenet, quamvis istea dub. 3. f. 1. à n. 4. item dub. 4. f. 1. videtur recidere in nostram sententiam.**